

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 361. Usque Ad Annum 395

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117786

§. 2. Colloquia S. Hilarii cum Auxentio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66032](#)

nitatem perpetuam servantes, & viduæ, Sæculum IV.
 quarum ætas, & matura prudentia spem A. C. 364.
 facit, ad secundum matrimonium non
 transituras, a censu personali exemptæ
 sint; eodem privilegio gaudeant utrius-
 que sexus pupilli usque ad annum vige-
 simum, & fæminæ usque dum nubant.
 Ministris forensibus Valentinianus alia L. I. de exec.
 lege prohibuit, ne quidquam die Domini l. VIII. l. 10.
 ca aduersus Christianos moverent. Jus de exalt. lib.
 sit, ut propter festi Paschalis lætitiam ape- l. 3. l. 4. C.
 rirentur carceres, & captivi emitteren Th. de In-
 tur, illis tamen exceptis, qui sacrilegii, dulg. l. IX.
 læsæ Majestatis, & scelerum atrocium, de pæn.
 inter quæ adulterium computabatur, rei
 essent. Illam quoque legem abrogavit,
 ne, qui propter delicta damnati essent, in
 Theatris digladiari cogerentur.

§. II.

Colloquia S. Hilarii cum Auxentio.

Imperator Valentinianus Mediolani mo- Gothof. Chr.
 rabatur prima die Junii anno 364, & Cod. Thsod.
 per maximam partem anni sequentis 365.
 Tunc temporis S. Hilarius quoque ibi
 erat, & unacum S. Eusebio Vercellensi
 pro Religione Catholica aduersus Auxen-
 tium Episcopum Arianum Mediolanen-
 sem acerrime pugnabat; prior Auxentius
 Imperatoris animum occupavit, dicens,
 Hilarium, & Eusebium viros esse seditio-
 sos, & calumniatores, qui se Arianum
 esse

Sæculum IV. esse comminiscerentur, cum aliud nihil
A. C. 364. quam purissimam fidem Catholicam diceret.

Imperator pacis stabienda studio edictum publicavit, quo districte prohibebat, ne quis Ecclesiam Mediolanensem turbaret. Huic Decreto S. Hilarius totis viribus se opposuit, & ignarum Imperatorem docuit, Auxentium, hominem esse blasphemum, & IESU Christi inimicum, cuius fides longe alia esset, quam pius Imperator crederet; Valentinianus tanta admonitione commotus, jussit, ut ipsis tres cum aliis Episcopis, ita ut omnino decem essent, collocuturi convenirent, Exactore & officiorum Magistro præsentibus. Primo aditu Auxentius argutiis rei seriæ moras injicere tentabat, partem adversam recusando, ac si in judicio sacerulari stetisset; dicebat, Hilarium

Sup. I. XII. audiri non posse, ut Episcopum, cum i. Saturnino in Concilio Biterrensi esset condemnatus; hanc insimulationem S. Hilarius facile diluit; hinc assessores præcepserunt, omissis exceptionibus, de fide quæstione, quod Imperator jussisset, esse tractandum. Cum deinde Auxentius admodum premeretur, & agnosceret, quantum periclitaretur, si fidem Catholicam negaret, credere se pronuntiavit, IESUM Christum esse verum Deum, ejusdem Divinitatis, & ejusdem cum Patre substantiæ. Ne igitur, quæ Auxentius dixerat, audien-

audientium memoriæ elaberentur, ita Sæculum IV.
tim S. Hilarius per Exactorem Imperato- A.C. 364.
ri libellum tradidit, quo Doctrina, in
quam omnes consensissent, contineba-
tur; omnibus videbatur necessarium, ut
Auxentius confessionem, quam ore pro-
tulerat, etiam scripto publico confirma-
ret; scribere ergo coactus est, sed cum
de modo diu apud se deliberasset, Impe-
ratoris bonitati illusit, edita fidei formula
in hæc verba: *Felicissimis, & gloriissimi* ap. Hilar. p.
mis Imperatoribus Valentiniano, & Va- 1270. Nov.
lenti Augustis Auxentius Episcopus Eccle-
siae Catholicæ Mediolanensis. Ego quidem
existimo, Piissimi Imperatores! pacem a
sexcentis Episcopis post tot labores redu-
ctam, contumacia paucorum privatorum,
qui ante annos decem, ut ex actis proba-
tur, damnati sunt, turbari non oportere.
Sunt autem isti privati, & damnati S. Hi-
larius, & S. Eusebius Vercellensis ab Aria-
norum factione anno 355. rejecti, & pro-
scripti; & tot Episcoporum unio est Con- Sup.l.XIII.
cilium Ariminense. Prosequitur Auxen- §. 18.
tius: nunquam Arium novi, nunquam
eum oculis meis conspexi, quæ ejus Doctrina
sit, nescio, sed ab infantia credidi, si-
cut instructus fui, & ex SS. Scripturis
didici, credidi inquam: & credo in unum
verum Deum, Patrem omnipotentem, in-
visibilem, impassibilem, immortalem, & in
Filium ejus Dominum nostrum JEsum
Chri-

Sæculum IV. Christum, natum ex Patre ante omnia
A. C. 364. sæcula, & ante omne initium, Deum, vi-

rum Filium veri Dei Patris, sicut scriptum est in Evangelio. Tum prosequitur ea, quæ ad incarnationem, & Spiritum S. spectant, & subjungit: nunquam prædicavi duos Deos; nam non dantur duo Patres, ut vocentur duo Dii, neque duo Filii, sed unicus Filius ex unico Patre, Deus de Deo sicut scriptum est. *1. Cor. 8, 6.* est Deus Pater, a quo sunt omnia, & unus Dominus JESUS Christus, per quem sunt omnia. Episcopi Catolici semper in Conciliis, præsertim Ariminensi, omnes hæreses condemnarunt. Atque ut veritatem eorum, quæ gesta sunt, clarissimus perspicitatis, acta ad vos transmisi, & peto, ut ea prælegi jubeatis, ex his cognoscetis eos, qui jam a longo tempore depositi sunt (nempe Hilarius, & Eusebius) divisiones in Ecclesia alere omni conatu adlaborant; non ignoratis, fidei Catholicæ expositionem, quæ semel secundum SS. Scripturas bona est, non esse retractandam.

§. III.

S. Hilarii scripta contra Auxentium.

Hilar. n. 10. Postquam Auxentius hoc scriptum edit, in vulgus ex composito sparserunt, ipsum in eo confessum fuisse, JESUM Christum esse verum Deum, ejusdem Divinitatis,